

Aktief

Een uitgave van de Grootouders- en Seniorenactie van de Gezinsbond
16 maart 2012 - nummer 1

beeld: Manchester City Galleries

'Work' is het centrale schilderij van de tentoonstelling 'Ford Madox Brown', die momenteel loopt in MSK Gent. Op het grootste en meest doorwrochte meesterwerk van de Britse schilder geraak je maar niet uitgekeken. Het is een echt zoekplaatje (hoeveel honden telt u?). Brown werkte er met tussenpozen aan van 1852 tot 1863. In een overweldigende tableau vivant met flink gespieerde straatwerkers wilde Brown niet alleen visueel verbluffen maar ook zijn maatschappijkritiek kwijt. Wilt u het met uw eigen ogen zien en nog meer van deze Britse kunstenaar ontdekken? Lees dan verder op pag. 7.

"Voor mijn kleinkind zag ik er precies uit als een clown..."

Af en toe eens iets schrijven deed ze wel al, maar nooit kwam het bij haar op om dat te publiceren. En ook het verhaal dat Griet De Broeck (49) schreef over borstkanker, was aanvankelijk alleen maar bedoeld voor haar kleindochter Ada. "In de periode van mijn ziekte was Ada bijna drie jaar", zegt deze jonge oma. "En later zal ze foto's van een kale oma zien en zich het hele verhaal misschien niet meer herinneren." Maar mede dankzij het team van de borstkliniek waar Griet in behandeling was, vond dit boekje ook de weg naar een uitgever.

Behandeling van kanker – in uw geval borstkanker – vreet veel van iemands energie. Hoe kwam u dan nog aan schrijven toe?

"In december 2009 hebben ze bij mij borstkanker vastgesteld en in januari 2010 werd ik geopereerd. Vrij vlug voelde ik toen de drang om over die intense momenten iets op papier te zetten. Daarom begon ik met een dagboek waarin ik mijn persoonlijke gevoelens kwijt kon. Waar ik vooral mee gewrongen zat, was hoeveel angst en verdriet ik daarmee aan mijn

kinderen bezorgde. Maar tegenover mijn kleinkind voelde ik dat anders aan."

Hoezo?

"Als grootouder ben je altijd al 'een extra' voor je kleinkinderen en dat was de enige rol die ik op dat moment nog kon behouden. Voor de rest moest ik in dat jaar van die behandelingen heel veel opgeven: mijn werk, mijn sociaal leven, mijn moeder- en dochterrol..."

lees verder op pagina 2

INHOUD

DOSSIER:
GROOTOUDERS &
KLEINKINDEREN 3-6

TIPS VOOR TRIPS 7

ERFGOEDDAG 8

Coördinatie: Ronny De Schuyter
Werkten mee aan dit nummer:
Yves Coemans, An De Clercq,
Ronny De Schuyter, Geert Van
Hecke, Paul en Barbara Verstraete,
Philip Windey
Eindredactie: Jef Bergmans
Lay-out: Tessa De Ceuninck

'Aktief' is een uitgave van de Grootouders- en Seniorenactie van de Gezinsbond en verschijnt vier keer per jaar als bijlage bij De Bond. Troonstraat 125, 1050 Brussel, tel. 02-507.89.45, aktief@gezinsbond.be

Ik ben blij en ga morgen bij oma logeren met mama. Oma heeft nog een beetje pijn aan haar arm, maar ik help haar om de zware doos met duploblokken te dragen.

Mama zegt dat oma nog niet helemaal genezen is en terug naar het ziekenhuis moet.

Opnieuw gaan we haar bezoeken en geloof ik er niets van, van dat ziek zijn.

Oma zit in de zetel en leest een boekje. Misschien is oma gewoon moe.

Wanneer oma opnieuw thuis is uit het ziekenhuis en ik opnieuw mag gaan logeren, vertelt oma me een geheim.

Oma is wel echt ziek, maar je kan het niet zien. Oma heeft kankermonsters in haar binnenkant.

De dokter heeft er in het ziekenhuis een paar weggehaald, maar de kankermonsters waren te slim en verstoppen zich voor de dokter.

De dokter en oma hebben een geheim plannetje afgesproken. Ze gaan de monsters verslaan, maar ze moeten wel slim te werk gaan.

Ik wil de kankermonsters wel eens zien, maar dat gaat niet, zegt oma. Ik kijk stilletjes in oma's T-shirt en zie een zwarte streep op haar borst en onder haar arm, maar geen kankermonsters.

We praten stilletjes, misschien horen de kankermonsters ons anders wel.

Oma verklapt me het plannetje van de dokter. Hij gaat oma geheime medicamenten geven, dat zijn de chemoridders, en die gaan dan vechten tegen het monster.

Daarom moet oma dus nog vaak terug naar het ziekenhuis. Wanneer die twee vechten, gaat oma haar haar wel uitvallen. Dan is oma dus een kletskop! Ik moet lachen, want dat gaat wel een beetje gek zijn. Oma lacht ook. Ja, dat zal wel een gek gezicht zijn, zegt ze!

Ik beloof oma mee te vechten en oma zegt dat we dan zeker gaan winnen.

Eigenlijk is het wel spannend. Ik vraag me af of ik een stok of een zwaard moet klaarleggen voor het gevecht met de kankermonsters. Of misschien moeten we wel een val maken en ze naar buiten lokken?

Bovenstaand fragment komt uit 'Oma en het Kankermonster' van Griet De Broeck met tekeningen van Sara Desanghere. Dit kinderboek kost 10 euro en verschijnt deze maand bij mjPublishing.

Foto: Katie Verkinderen – www.vivec.be

vervolg pagina 1

Alleen Ada die af en toe bij haar oma kwam, dat kon blijven doorgaan net als vroeger. Het is dan ook vooral uit die contacten met haar dat ik bijzonder veel kracht geput heb. Door die chemokuur was ik fysiek tot niet veel in staat, maar wat Ada vroeg, kon ik wel. Samen met de duplo spelen, boekjes voor haar voorlezen, dat lukte nog wel en het kikkerde me ook op."

Kale oma

U hebt de reacties van uw kleinkind op uw ziekte neergepend vanuit haar beleving.

"Ada is altijd een taalvaardig kind geweest dat van jongs af veel vertelde. Zo hoorde ik vrij snel van haar hoe ze mij zag als 'kale oma'. Dat schrikte haar niet af en ook de ernst ervan besepte ze niet. Ze vond het gewoon grappig. Een van de eerste dingen die ze me bij het begin van mijn ziekte zei, was: 'Oma, dat is toch niet erg, want je bent precies een clown...'. De sjaltjes die ik toen droeg, belandden trouwens vaak in de verkleedkoffer. Omdat ze daar als kind zo los mee omsprong – en gelukkig heeft ze ook geen angst voor levensbedreigende aandoeningen – werd mijn ziekte voor haar als het ware een echt avontuur. Ze zag het werkelijk als iets spannends en ze had er ook geen moeite mee om er bij te zijn toen ik chemo kreeg. Door haar fantasievolle beleving van het 'gevecht' kwam ik in het boek tot dat beeld van die 'strijd tussen de kankermonstertjes en de chemoridders'. Mijn

ziekte door haar ogen bekijken, maakte het voor mij niet alleen soms hilarisch grappig, maar ook draaglijker. Dankzij haar kon ik in die periode veel relativeren. Ada straalde ook die zekerheid uit dat ik weldra beter zou worden. Alleen moest het dan snel zomer worden, en daar zat ze ongeduldig op te wachten."

En zo wordt Ada's ongeduld in het boek verwoord: "Het is ondertussen zomer en als ik bij oma ben, spelen we in de zandbak of in de tuin. Mooi weer is leuk en veel beter voor zieke mensen, zegt oma. Oma telt af. Ze heeft een kalender en elke dag dat ze naar de straaltjesmachine is geweest, streept ze een dagje door. De dagen zijn nu bijna op. En als ze op zijn, is het feest, zegt oma!!! Na het feesten moet oma proberen om de kankermonsters te vergeten. Ze moet nog een beetje thuis blijven. Ze mag nog niet werken. Maar wanneer het winter wordt, mag oma terug naar de oude mensen met de wielletjes. Ze zal nog wel moeten rusten om sterk te blijven, want soms komen kankermonsters terug en moet je weer sterk zijn om te vechten."

Vandaag is Griet De Broeck weer aan het werk in de ouderenzorg, voorlopig weliswaar nog halftijds. Ada, nu bijna vijf jaar, heeft er intussen een zusje Mina van vier maanden bij. "En", zegt oma Griet, "trots is Ada nog altijd omdat zij meegevochten heeft tegen die kankermonsters. Daardoor is haar oma weer genezen, daarvan is ze overtuigd."

GEERT VAN HECKE

Vaders handen

'k Heb vaders handen van dichtbij gekend,
handen die zalfden en handen die streelden.
'k Werd door die handen ook meermaals verwend,
handen die troostten en handen die deelden.

'k Heb in zijn handen mijn meester ontdekt,
vaardige handen met pen en penselen.
Handen door drukinkt en 't leven bevekt,
zij stalen nooit maar ze zijn om te stelen.

Paul (tekst) en Barbara Verstraete (tekening)

Op de volgende bladzijden bekijken we de relatie grootouders-kleinkinderen even door een sociaal-juridische bril. Een stevige brok informatie over omgangsrecht met kleinkinderen, over erfrecht... maar ook bijvoorbeeld over welke documenten je op zak moet hebben als je op vakantie trekt met de kleinkinderen. Kortom, een handig dossiertje om te bewaren. U aangeboden door de Sociaal-Juridische Dienst van de Gezinsbond!

Dossier

Grootouders & kleinkinderen

Kan ik mijn kleinkinderen zien?

Een goede relatie tussen grootouders en kleinkinderen is een wederzijdse verrijking. Maar wat als die band tussen beiden breekt? Veelal is echtscheiding dé oorzaak van de verwijdering tussen grootouders en kleinkinderen. Maar ook wanneer beide ouders nog samen zijn, kan een slechte verstandhouding een breuk tussen grootouders en kleinkinderen veroorzaken.

In principe hebben de grootouders recht op contact met hun kleinkinderen. Dat staat zelfs uitdrukkelijk ingeschreven in het Burgerlijk Wetboek:

"Art. 375bis. De grootouders hebben het recht persoonlijk contact met het kind te onderhouden. Datzelfde recht kan aan ieder ander persoon worden toegekend, indien hij aantoonbaar dat hij met het kind een bijzondere affectieve band heeft. Bij gebreke van een overeenkomst tussen de partijen, wordt over de uitoefening van dat recht in het belang van het kind op verzoek van de partijen of van de procureur des Konings beslist door de jeugdrechtbank."

Grootouders hoeven dan ook geen bijzondere redenen aan te voeren om dit omgangsrecht te verkrijgen, maar wanneer deze omgang strijdig zou zijn met het belang van het kleinkind kan het wel geweigerd worden.

Dit is bijvoorbeeld het geval bij uit de hand gelopen conflicten tussen ouders en kinderen, waarbij te vrezen valt dat de kleinkinderen bij de uitoefening van het grootouderlijk omgangsrecht zouden gebruikt worden of de facto met dit geschil zouden geconfronteerd worden.

Om dit recht af te dwingen moeten zij zich tot de jeugdrechter wenden. Maar dan riskeer je dat een al moeilijke relatie nog meer verzuurt.

deure wordt ingeleid door middel van een verzoekschrift, wat de kosten beperkt houdt.

In geval van echtscheiding is in principe het omgangsrecht van de grootouders afhankelijk van de omgangsregeling die tussen de ouders geldt. Dit betekent dat grootouders slechts hun recht kunnen uitoefenen op het ogenblik dat hun kind de kleinkinderen bij zich heeft. Slechts als het omgangsrecht van deze ouder heel

Het omgangsrecht van de grootouders is ondergeschikt aan de belangen van het kleinkind

Het is dan ook beter om eerst langs minnelijke weg te pogen tot een overeenstemming te komen. Lukt een gewoon gesprek niet meer, dan kan je proberen tot een akkoord te komen door het inschakelen van een familiale bemiddelaar. Dit kan bv. via de familiale bemiddelingsdiensten van je lokale CAW (Centrum voor Algemeen Welzijnswerk – www.caw.be), een psycholoog of een advocaat.

Spijtig genoeg moet er soms toch beroep gedaan worden op de jeugdrechtbank. Het verzoek wordt dan gericht aan de jeugdrechter van het arrondissement waar de kinderen hun woonplaats hebben. De proce-

beperkt is – bv. één weekend op twee – of zelfs onbestaande, kan de jeugdrechter een eigen omgangsrecht toestaan.

Een 100% garantie dat je dit omgangsrecht ook zal krijgen is er niet. Uiteindelijk zal de rechter de feiten appreciëren en op basis hiervan dit recht weigeren of toekennen. De jeugdrechter zal in de eerste plaats oordelen in het belang van het kind. Het omgangsrecht van de grootouders is dus ondergeschikt aan de belangen van het kleinkind.

Lees verder op pagina 4

■ Op de Sociaal-Juridische Dienst van de Gezinsbond kan je als lid terecht voor gratis advies bij sociale, familiale, materiële of persoonlijke problemen. Je kan de dienst bereiken in de Troonstraat 125, 1050 Brussel of via sociaaljuridischediens@gezinsbond.be, tel. 02-507.88.66.

vervolg pagina 3

Bovendien wordt een dergelijke omgangsregeling in de regel zeer beperkt toegekend: één of twee momenten per maand. Elke rechter oordeelt hier echter soeverein.

Zo zullen grootouders die zich in het verleden op geregelde tijdstippen – bv. elke woensdagnamiddag – om de kleinkinderen bekommerden, meer kans maken op een uitgebreider omgangsrecht. Grootouders die weinig contact onderhielden of op een grote afstand wonen, zien hun omgangsrecht vaak ingeperkt.

Kinderen kunnen vragen om gehoord te worden door de jeugdrechter. Het hoorrecht is voorzien in het Gerechtelijk Wetboek, en vult zo artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind in. Dit Verdrag stelt dat iedere minderjarige zijn mening mag uiten in iedere juridische of administratieve procedure die hem aanbelangt.

Artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet dat een minderjarige die over het vereiste onderscheidingsvermogen beschikt, in elk geding dat hem betreft, op zijn verzoek of op beslissing van de rechter, kan worden gehoord door de rechter of door de persoon die deze aanwijst, zonder dat de partijen bij dat onderhoud aanwezig zijn.

Deze regeling, die het hoorrecht genoemd wordt, betreft een facultatieve mogelijkheid voor het horen van de minderjarige: het initiatief hiervoor kan zowel van de minderjarige zelf uitgaan als van de rechter. Indien de rechter beslist om de minderjarige te horen, kan die echter weigeren. Indien het initiatief uitgaat van de minderjarige, kan de rechter slechts weigeren het kind te horen bij een speciaal gemotiveerde beslissing, uitsluitend gegrond op het feit dat de minderjarige niet over het vereiste onderscheidingsvermogen beschikt.

geval is in de verhouding ouders en kinderen. Toch kunnen grootouders aansprakelijk gesteld worden voor de schade die hun kleinkinderen aanrichten aan derden terwijl zij onder hun toezicht stonden. De schadelijder zal dan wel moeten kunnen aantonen dat je een fout in het toezicht hebt begaan. Heb je geen fout begaan dan kan je ook niet aansprakelijk gesteld worden. Ook wanneer het kind zelf schade lijdt door een fout van de grootouder kan dit verregaande financiële gevolgen hebben. Zoals wanneer je je kleinkind op de fiets naar school brengt en een verkeersongeval veroorzaakt. Het is dan ook belangrijk om als grootouder een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid privé-leven (familiale verzekering) af te sluiten. Die dekt je aansprakelijkheid wanneer je door je eigen fout lichamelijke of materiële schade veroorzaakt aan derden. Ze dekt ook de schade die je kleinkinderen veroorzaken aan derden wan-

Het is een wijdverbreid misverstand dat eenmaal de eigen kinderen het huis uit zijn je geen familiale verzekering meer nodig hebt

Zoals er plusouders bestaan zijn er ook plusgrootouders. Veel grootouders beschouwen de kinderen van de nieuwe partner van hun kind als eigen kleinkinderen. Wanneer er na jaren een scheiding komt, valt het contact met die kinderen vaak van de een op de andere dag weg. Hier is er wel een affectieve maar geen biologische band tussen de kleinkinderen en de grootouders. Voor enig contact ben je in dat geval enkel aangewezen op de goodwill van de biologische ouder. Een wettelijk omgangsrecht is er in die situaties niet.

Daarnaast voorziet de Wet betreffende de Jeugdbescherming dat de jeugdrechter verplicht is om elke minderjarige vanaf twaalf jaar op te roepen in burgerlijke geschillen die verband houden met onder andere de uitoefening van het bezoekrecht. In tegenstelling tot artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek betreft het hier een oproepingsplicht, waarop geen uitzondering mogelijk is, en wordt de minimumleeftijd van twaalf jaar als criterium gehanteerd. De jeugdrechter heeft wel de mogelijkheid om een minderjarige onder de leeftijd van twaalf jaar te horen indien hij dit aangewezen acht.

Ben je als grootouder verzekerd als je op de kleinkinderen past?

Heel wat grootouders passen wel eens op de kleinkinderen als de ouders geen opvang hebben of het kind niet naar de crèche kan omdat het ziek is. Vaak gebeurt dat ook op zeer regelmatige basis. Wat als je kleinkind schade veroorzaakt terwijl het onder je toezicht staat? Je kleinkind rijdt met zijn fietsje de pas aangeplante voortuin van je buur in de vernieling of breekt een raam bij het basketballen.

In hoofde van de grootouders bestaat er geen wettelijk vermoeden van aansprakelijkheid wat wel het

neer ze onder je toezicht staan. Het is trouwens een wijdverbreid misverstand dat eenmaal de eigen kinderen het huis uit zijn, je geen familiale verzekering meer nodig hebt.

Met de kleinkinderen op reis

Welke reisdocumenten je nodig hebt als kleinkinderen met je meereizen naar het buitenland is ondermeer afhankelijk van het reisdoel. Grosso modo komt het erop neer dat je volgende documenten nodig hebt: identiteitskaart, SISkaart, Europese ziekteverzekeringskaart of World Assistancekaart (CM) van het kleinkind en de toestemming van de ouders.

Vanaf de leeftijd van 12 jaar is ieder Belgisch kind in het bezit van zijn eigen identiteitskaart. Voor kinderen jonger dan 12 jaar kan je een Kids-ID (een beveiligd elektronisch reisdocument) of een papieren identiteitsbewijs aanvragen. Die documenten kunnen – best tijdig – aangevraagd worden bij de gemeente. Voor bepaalde bestemmingen is een paspoort nodig.

Er bestaan geen Belgische of internationale procedures of formulieren die de ouderlijke toestemming voor reizen met minderjarigen vastleggen. In landen waar er grenscontroles zijn, kan dit soms noodzakelijk zijn. Een ouderlijke toestemming is een

document dat ondertekend wordt door één van de ouders of voogden en waarin men goedkeurt dat het kind ofwel alleen mag reizen ofwel mag meereizen met een derde. De meeste gemeenten beschikken over standaardformulieren die ter plaatse kunnen ingevuld en voor echt verklaard worden.

Schenken of nalaten aan kleinkinderen?

Het is een feit, we leven allemaal langer en gezonder. Als we overlijden zijn onze kinderen vaak al vijftigers en zestigers, en hebben ze hun

Wil je zo min mogelijk kosten dan kan je een handgift of een bankgift overwegen. Overlijdt je echter binnen de drie jaar na deze schenking dan zijn de schenkingsrechten vooralsnog verschuldigd. Volgens het wetboek der successierechten worden alle goederen waarover je drie jaar voor je overlijden kosteloos beschikte geacht deel uit te maken van de nalatenschap. Gebeurde de schenking notarieel dan moeten er geen successierechten meer worden betaald op de schenking. Het is daarom ook best om met twee aangetekende brieven te werken. Voor de bank- of handgift gebeurt, stuurt de schenker een brief waarin hij de schenking aankondigt. De bevestigde stuurt dan een bedankings-

schrijven). Het voorbehouden erfdeel – de helft ingeval van één kind, $\frac{2}{3}$ ingeval van 2 kinderen, $\frac{3}{4}$ indien er 3 of meer kinderen zijn – moet ook hier in principe wel gerespecteerd worden.

Onderhoudsplicht kleinkinderen – grootouders en vice versa

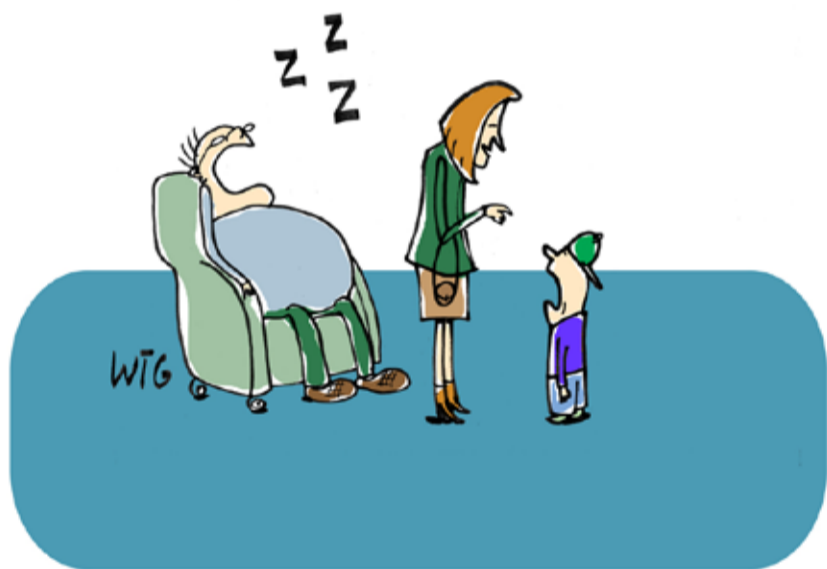
Een verblijf in een instelling voor senioren is een vrij dure zaak. Het pensioenbedrag van veel bejaarden volstaat niet om de dagprijs te betalen, laat staan bepaalde extra's zoals bijvoorbeeld de kapper of de pedicure. Bij ouderen zonder spaargeld of onroerende goederen kan het OCMW dan aangesproken worden om het tekort bij te passen. Maar dit tekort kan het OCMW terugvorderen van de zogenaamde onderhoudsplichtigen op basis van de Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn. Hierbij denkt men natuurlijk in de eerste plaats aan de kinderen maar ook de kleinkinderen worden als onderhoudsplichtigen beschouwd. In de praktijk gebeurt het zelden maar in theorie is dit perfect mogelijk.

Maar grootouders zijn ook onderhoudsplichtig voor hun behoeftige kleinkinderen. Dit volgt uit artikel 207 van het Burgerlijk Wetboek. In eerste instantie worden de ouders natuurlijk geacht om in te staan voor hun kinderen. Indien beide ouders zelf over onvoldoende financiële draagkracht beschikken, kan er in het kader van de onderhoudsplicht ook beroep gedaan worden op de grootouders. Het gaat hierbij zowel over de grootouders langs vaderszijde als die langs moederszijde. Deze onderhoudsplicht wordt in principe financieel ingevuld en dus niet in natura (kost en inwonen). Uitzonderingen bevestigen hier natuurlijk weer de regel.

Sparen voor kleinkinderen

Elke grootouder weet het best hoe zijn of haar kleinkinderen te pleziëren. Sommige opa's en oma's denken ook aan later als zij er misschien niet meer zijn. Ook dan willen ze dat hun kleinkinderen het goed hebben. Daarom hierbij een paar nuttige tips hoe grootouders kunnen sparen voor hun kleinkinderen.

MAMA MOET NU GAAN WERKEN
NIET VERGETEN OM 10 UUR ZIJN
THEE TE GEVEN.

schaapjes meestal al op het droge. Onze kleinkinderen daarentegen zitten dan net in een levensfase dat ze de meeste kosten hebben: een gezin starten, een huis bouwen of kopen,... en kunnen dan best een financieel ruggensteuntje gebruiken. Veel grootouders willen daar best bij helpen.

Je kan je kleinkind nog tijdens je leven een som geld schenken of je kan hem in je testament opnemen.

Successie- en schenkingsrechten zijn al geruime tijd een gewestmaterie. Afhankelijk of de erflater of de schenker in het Vlaamse, het Waalse of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn domicilie heeft, zijn er verschillende tarieven van toepassing.

Het Vlaamse Gewest kent momenteel in het merendeel van de gevallen de meest gunstige tarieven.

Geef je er de voorkeur aan je kleinkind iets te schenken, dan geldt in het Vlaamse Gewest een verlaagd tarief van 3% voor schenkingen van roerende goederen.

brief waaruit de aanvaarding van de schenking blijkt. Je kan ook werken met een gezamenlijk document, de *pacte adjoint* dat na de schenking wordt opgemaakt. Op die manier kan je de datum waarop de schenking plaatsvond bewijzen.

Hou er tevens rekening mee dat je in principe het voorbehouden erfdeel van je kinderen moet respecteren. Schenk ook alleen maar weg wat je werkelijk kan missen, want gegeven is gegeven.

Wil je zeker spelen omdat je niet weet welke uitgaven nog op je af komen dan kan je ook aan *generation skipping* – ook wel erfenissprong genoemd – doen. Je maakt dan een testament op waarbij je de eigen kinderen overslaat en een stuk van je vermogen rechtstreeks toewijst aan de kleinkinderen. Hierdoor wordt bovendien de erfenis in kleinere stukken opgedeeld en kan het resultaat zijn dat er minder successierechten worden betaald (naargelang de grootte van het erfdeel in de rechte lijn: 3, 7 en 27% in de verschillende

vervolg pagina 5

Spaarrekening

Traditioneel sparen grootouders voor hun kleinkinderen op een spaarrekening. De hoogste rente bedraagt momenteel 3 % (1,5 % basisrente en 1,5 % getrouwheidspremie) en wordt aangeboden door een Nederlandse internetbank. Is internetbankieren niet echt jouw ding dat zal je je moeten tevredenstellen met maximaal 2,5 %. Maar let op, veel (groot)banken hanteren nog lagere tarieven voor hun spaarrekeningen.

Waarom dan nog langer voor je kleinkinderen sparen op een spaarrekening? Omdat de centen onmiddellijk beschikbaar zouden zijn? Dat is toch niet de bedoeling van sparen voor later. Bovendien weten vele grootouders niet dat spaarrekeningen die zij openen op naam van hun kleinkinderen automatisch geblokkeerd worden tot de meerderjarigheid van het kind. Niemand kan de spaarcenten afhalen voor de 18de verjaardag van het kind. Het kind niet, zijn ouders niet. Maar ook de grootouders niet. "Gegeven is gegeven", luidt hier de leuze.

Als je dan toch niet aan de spaarcenten kunt en misschien ook vragen hebt over de leeftijd waarop het geld volledig beschikbaar wordt voor je kleinkind (18 jaar) kan je beter kiezen voor andere spaarformules.

TAK-21

Een Tak-21 spaarverzekering werd in het begin enkel aangeboden door verzekeringsmaatschappijen maar is intussen ook bij de banken verkrijgbaar. Een Tak-21 biedt meestal een vaste en gegarandeerde rente voor 8 jaar die momenteel maximum 3,45 % bedraagt. Deze rente kan jaarlijkse aangevuld worden met een variabele winstdeelname. Die is niet gegarandeerd en kan sommige jaren zelfs nul zijn. In 2011 bedroeg het hoogste

rendement in totaliteit 3,90 %. Hou wel rekening met een eventuele instapkost. Die varieert tussen 0,5 % en maar liefst 7 %! Bovendien dient de financiële instelling op elke storting 1,1 % taks in te houden en door te storten aan 'vadertje staat'. Gelukkig is de renteopbrengst wel vrijgesteld van roerende voorheffing (vanaf dit jaar 21 %) op voorwaarde dat je de eerste storting minstens 8 jaar en 1 dag laat staan.

Spaarrekening met derdenbeding

Een spaarrekening met derdenbeding open je op eigen naam en je blijft ook eigenaar van het geld. Bij het afsluiten duid je een begunstigde aan, zoals bijvoorbeeld je kleinkind, en bepaal je eveneens een einddatum waarop het kapitaal aan de begunstigde wordt uitgekeerd. Tijdens de looptijd kan je deze keuzes echter nog steeds wijzigen. Omdat je eigenaar blijft van het geld, kan je ook nog steeds geld afhalen indien je bijvoorbeeld een bedrag nodig hebt voor een onvoorziene uitgave.

Op de einddatum wordt de begunstigde gecontacteerd en ontvangt deze het gespaarde kapitaal. Bij het afsluiten van dergelijke spaarrekening dien je trouwens je kleinkind niet in te lichten. Overlijdt je vóór de einddatum dan ontvangt je kleinkind op dat ogenblik het gespaarde kapitaal. In deze situatie zullen er wel successierechten verschuldigd zijn door je kleinkind. Dit is ook het geval indien je binnen de 3 jaar na de normale einddatum zou komen te overlijden. Niet elke bank biedt deze spaarrekening aan.

Kasbons en termijnrekeningen

Je kunt ook sparen via kasbons en termijnrekeningen. De intrest voor een termijn van 1 jaar bedraagt mo-

menteel maximum 3,25 %, voor een termijn van 5 jaar maximum 4 % en voor een termijn van 10 jaar maximum 4,50 %. Deze maximumtarieven worden net zoals bij de spaarrekeningen aangeboden door de internetbanken. Bij kasbons en termijnrekeningen wordt wel nog 21 % roerende voorheffing in mindering gebracht.

Aandelen

Ook aandelen als spaarpotje voor uw kleinkinderen zijn een mogelijkheid. Niet alles natuurlijk, maar een gedeelte. Op langere termijn zouden aandelen immers nog steeds meer rendement opleveren dan kasbons. In aandelen beleggen doe je het best via aandelenfondsen. Op die manier spreid je het risico door het spaargeld te differentiëren over verschillende aandelen, sectoren en landen en dat is in deze economisch woelige tijden niet echt een overbodige luxe.

Wie een stevig appeltje voor de latere dorst van zijn kleinkinderen opzij wil zetten, maakt best eerst zijn huiswerk. Vraag bij enkele financiële instellingen hun beste spaarformule voor kinderen. Blijf echter altijd uiterst kritisch en vraag ook wat de voorgestelde spaarformule in het slechtste scenario opbrengt. Want dat vergeet die brave bankier of verzekeringagent al eens spontaan te vertellen.

Op www.spaargids.be vind je vergelijkende tabellen voor spaar- en termijnrekeningen, kasbons en TAK-21 producten. Deze website geeft een duidelijk en objectief overzicht van rendementen, voorwaarden en (instap)kosten. Ja, zelfs van de kleine lettertjes. Een echte aanrader om je huiswerk te maken.

60-plusgids

Ben je of ga je binnenkort met pensioen? Dan is de (gratis) 60-plusgids van de Vlaamse overheid zeker nuttig. De gids is thematisch opgesteld en bevat onder meer volgende onderwerpen:

* actief ouder worden (verenigingsleven, vrijwilligerswerk, vorming en onderwijs, sociaal-cultureel leven, sport, betaalde arbeid ...)

* inkomen en sociale voordelen (pensioen, brugpensioen, inkomensgarantie voor ouderen, sociale maximumprijzen voor gas en elektriciteit ...)

* mobiliteit en vervoer (openbaar vervoer, vervoer van deur tot deur, autorijden)

* gezondheid

* zorg (ziekteverzekering, thuiszorg, woonzorgcentrum, palliatieve zorg ...)

* wonen (zelfstandig wonen, groepswonen, wonen met zorg ...)

* levenseinde (erfenis, testament, schenking, formaliteiten bij overlijden, rouwen ...)

Handig is de uitgebreide alfabetische adressenlijst met contactgegevens.

■ Je kunt de gids online raadplegen op www.60plusgids.be. Wie een papieren exemplaar wil, kan dat bestellen via de website van de Vlaamse overheid www.vlaanderen.be/publicaties of via het gratis telefoonnummer 1700.

60+
gids voor wie het pensioen nadert of bereikt heeft

60-PLUSGIDS

Vlaamse overheid

Met opa en oma aan zee

Ook dit jaar zijn grootouders en kleinkinderen meer dan welkom in het vakantiehuis Reigersnest in St.-Idesbald. De eerste en laatste vakantie-week krijgen het label 'met oma en opa aan zee' mee. Je kan reserveren voor die periodes via reigersnest@gezinsbond.be. Een grootouders-kleinkindervakantie met een extra sportief tintje organiseert de Gezinsportfederatie in datzelfde huis van 20 tot 24 augustus. Boeken via www.gsf.be.

Welkom

*Ga dan, zegt oma op de dijk.
Ze laat mijn hand los. Dat
hadden we niet afgesproken.
Het strand ligt voor ons als
een bos waarin je kunt verloren
lopen. Bos heeft een rand.
Aan zee komt nooit een eind.
Hoor hier, zegt oma achter me.
Ze wijst de weg over mijn
schouder. Het hete en het harde
zand, de zee en verderop dan
Engeland, en wees niet bang:
vlakbij het water is een plek vrij
voor de handdoek en voor mij.*

Bart Moeyaert

Uit 'MAANbundel 2011/2012'; seizoenbrochure van DE MAAN uit Mechelen

Expo Dick Bruna

In het Cultuurcentrum Mechelen kan je nog tot 3 juni naar de Expo Dick Bruna. Als Bruna niet meteen een belletje doet rinkelen, dan zeker een beroemde creatie van de 85-jarige tekenaar. Nijntje, het meest populaire konijntje ter wereld, is de centrale figuur van een tentoonstelling die duidelijk mikt op de kleinsten. Knippen, plakken, kleuren, tekenen en zelfs een briefje versturen naar Bruna... Het is allemaal mogelijk. Waar nodig kan wellicht een (groot)ouder bijspringen voor zover die zelf niet aan de slag is of zich verdiept heeft in het origineel werk dat er te ontdekken valt. Vooral de boekomslagen die Bruna maakte voor de bekende pocketreeks 'Zwarte Beertjes' verdienen bijzondere aandacht. Het toont hoe de tekenaar en vormgever ver boven de middelmaat uitsteeg. Ook wat productie betreft: tussen 1955 en 1975 ontwierp Bruna meer dan 2.400 omslagen. Met je kleintje naar nijntje kan goedkoper als lid van de Gezinsbond. Zie ook 'De Bond' pagina 14. (R.D.S.)

illustratie: Dick Bruna

Ford Madox Brown

Het Museum voor Schone Kunsten (MSK) in Gent organiseert tot en met zondag 3 juni de tentoonstelling 'Ford Madox Brown – Pionier van de prerafaëlieten'. Brown (1821-1893) combineerde een modern sociaal engagement met belangstelling voor middeleeuwse kunst. Deze tentoonstelling laat ons een van de centrale figuren van 'British Vision' herontdekken. Met 'British Vision' heropende het vernieuwde MSK in 2007. Het was een van de sleutelmomenten in de loopbaan van de minzame en betreurde museumdirecteur Robert Hoozee.

beeld: Manchester City Galleries

■ Meer weten? www.mskgent.be

Win

**We mogen tien duotickets weggeven van 'Ford Madox Brown'.
Schrijf of mail naar Gezinsbond-GOSA, Troonstraat 125, 1050 Brussel
of via gosa@gezinsbond.be met vermelding 'Brown'.
Een onschuldige hand duidt de tien winnaars aan!**

GOSA gaat naar Praag

In 2012 wordt het prachtige Praag de reisbestemming van GOSA. Van 16 tot 21 september kan je onder begeleiding de hoofdstad van Tsechië met zijn historisch centrum (her)ontdekken. Bewonder de burchtwijk, wandel op de bekende Karlsbrug, geniet van de gezelligheid in de oude binnenstad... Ook in het pakket – dat aan een prima prijs/kwaliteitsverhouding wordt aangeboden – zit een uitstap naar bijvoorbeeld het oude zilverstadje Kutna Hora, Unesco Werelderfgoed.

Prijs

per persoon: 625 euro
Toeslag single: 110 euro.
Inbegrepen in de prijs:
Autocarvervoer met enkele centrale opstapplaatsen
Volledige Nederlandstalige gidsbegeleiding
6 dagen/5 nachten in een ****-hotel op basis van HALFPENSION
Alle uitstappen
Onkosten chauffeur en gids.
Niet inbegrepen:
Andere maaltijden dan vermeld en dranken bij de maaltijden
Toegangsgelden
Persoonlijke uitgaven
Vrije annuleringsverzekering 5 % af te sluiten bij inschrijving
Korting:
Wie inschrijft en vóór 15 april een voorschot stort van 30 % per persoon, krijgt per volwassene een waardebon (die kan worden doorgegeven) van 25 euro die kan gebruikt worden voor een volgende reservatie. De waardebon wordt tijdens de reis overhandigd.

Info en reservatie

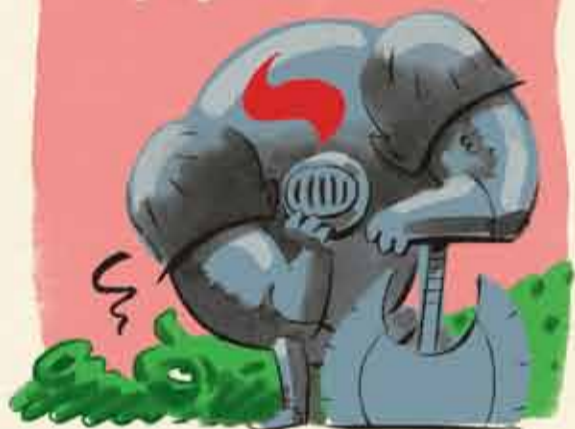
Gezinsvakantie-Familietours
Troonstraat 125, 1050 Brussel, tel. 02-507.89.89
gezinsvakantie@gezinsbond.be
www.gezinsvakantie.be

OP ZONDAG 22 APRIL VINDT DE TWAALFDE EDITIE VAN ERFGOEDDAG PLAATS. EEN GROOT FEEST ROND ERFGOED -ALLES WAT WE DE MOEITE VAN HET BIJHOUDEN WAARD VINDEN- WAAROP JIJ, JE VRIENDEN EN JE FAMILIE HARTELIJK ZIJN UITGENODIGD. DIT JAAR ONDERZOEKEN WE ONZE HELDEN - UIT HEDEN EN VERLEDEN! ZELFS HELDEN ZIJN WEL EENS ONZEKER OVER DE TOEKOMST... MET DIT HAPPERTJE HEB JE ALLE ANTWOORDEN BINNEN HANDBEREIK! MAAR JE MOET ER DIE HANDEN WEL EERST VOOR UIT DE MOUWEN STEKEN...

Een avontuur van Sint Joris, den Drakendoder **ERFGOEDDAG**

Wel, Sint Joris? Waarom zo sip?

Bah! Al dat zinloze geweld! Doe liever eens iets leuks!

Een HAPPERTJE?

Ja, een happertje! Da's wat alle hippe helden tegenwoordig doen! Wacht, ik leg het je uit:

1. NEEM EEN BLAADJE PAPIER EN VOUW DE LINKERONDERHOEK NAAR DE ANDERE ZIJDE TOE.

2. DOE HETZELFDE MET DE RECHTERONDERHOEK. KNIP DE BOVENSTE RECHTHOEK AF.

3. VOUW OPEN, NU ZOU HET ER ZO MOETEN UITZIEN.

4. VOUW DE VIER HOEKEN NAAR HET MIDDEN TOE.

5. NU ZIET HET ER ZO UIT.

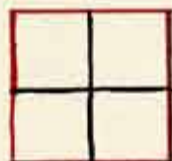
6. DRAAI OM, EN VOUW DE VIER HOEKEN OPNIEUW NAAR HET MIDDEN TOE.

7. SCHRIJF NU DE CIJFERS VAN 1 TEM 8 IN DE VAKJES ZOALS HIERBOVEN AFGEBEELD.

8. PLOOI DE FLAPJES WEER OPEN, EN SCHRIJF ONDER ELK CIJFER EEN KORT ANTWOORDJE ('JA', 'NEE', 'MISSCHIEN'...)

9. PLOOI DE FLAPJES WEER TOE EN DRAAI OM. HET ZOU ER NU ZO MOETEN UITZIEN.

10. SCHRIJF NU IN ELKE HOEK DE NAAM VAN EEN VAN JE PERSOONLIJKE HELDEN ZOALS HIERBOVEN AFGEBEELD.

11. VOUW DE BOVENSTE HELFT NAAR ACHTEREN TOE.

12. NEEM DE ZIJKANTEN VAST EN DUW NAAR HET MIDDEN. NEEM DE HOEKEN ONDERAAN EN HAAL ZE NAAR BUITEN. DUW NU VOORZICHTIG JE VINGERS IN DE 4 HOEKEN, EN JE BENT KLAAR!

HOE WERKT HET? 1. HOU HET HAPPERTJE DICHT, MET DE VIER PUNTEN TEGEN ELKAAR. 2. STEL HET HAPPERTJE EEN VRAAG OVER JOUW (OF IEMAND ANDERS') HELDHAFTIGE TOEKOMST: "WORD IK LATER EEN HELD?", "GA IK VELE LEVENS REDDEN?"... 3. KIES EEN VAN DE VIER HELDEN DIE JE OP HET HAPPERTJE SCHREEF. 4. OPEN HET HAPPERTJE NU AFWISSELEND HORIZONTAAL EN VERTICAAL, NET ZOVEEL KEER ALS ER LETTERS ZIJN IN DE NAAM VAN JE GEKOZEN HELD. 5. KIES NU EEN VAN DE GETALLEN DIE ZICHTBAAR ZIJN, EN OPEN HET HAPPERTJE NET ZOVEEL KEER (AFWISSELEND HORIZONTAAL EN VERTICAAL). 6. KLIK NU ONDER HET CIJFER DAT GRENST AAN HET VAKJE VAN JE GEKOZEN HELD: HIER STAAT HET ANTWOORD OP JE VRAAG!

DE MEER DAN 700 ACTIVITEITEN OP ERFGOEDDAG ZIJN HELEMAAL GRATIS. OOK JIJ VINDT VAST EEN OF MEERDERE ACTIVITEITEN NAAR JE GADING! KIJK VOOR MEER INFO OP WWW.ERFGOEDDAG.BE. OF STEL JE PROGRAMMA SAMEN MET DE GRATIS PROGRAMMA-BROCHURE, DIE JE VINDT IN DE OPENBARE BIBLIOTHEEK, DE LIJNWINKELS OF BESTELT OP HET GRATIS NUMMER 1700. OF GA LANGS BIJ EEN VAN DE DEELNEMENDE ORGANISATIES. M.M.V. STRIPGIDS, DE LIJN, MIVB, NMBS, EEN, RADIO 2, COBRA.BE, COMBELL, FARO, CJP, UITINVLANDEREN.BE, GEZINSBOND EN 1700. MET DE STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID.

eiH... en wat doet JORIS nu?

haha! Simpel, Joris! Je stelt het happertje een vraag, en het happertje vertelt je het antwoord!

oh!

Waar vindt JORIS nog draakjes om te meppen?

